

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای تخصصی رشته داخلی

عنوان:

بررسی یافته های سونوگرافی تنوسینوویت و تاندونیت در سطح دورسال دست
بیماران ارتزیت روماتوئید زودرس و دیررس در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان

امام خمینی اردبیل طی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

نگارش:

دکتر مجید هدایتی

اساتید راهنما:

دکتر احد اعظمی

دکتر حسن اناری

اساتید مشاور:

دکتر یوسف محمدی کبار

دکتر سعید صادقیه اهری

بهمن ۱۴۰۰

شماره پایان نامه:

۰۱۴۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای تخصصی رشته داخلی

عنوان:

بررسی یافته های سونوگرافی تنوسینوویت و تاندونیت در سطح دورسال دست
بیماران ارتزیت روماتوئید زودرس و دیررس در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان

امام خمینی اردبیل طی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

نگارش:

دکتر مجید هدایتی

اساتید راهنما:

دکتر احد اعظمی

دکتر حسن اناری

اساتید مشاور:

دکتر یوسف محمدی کبار

دکتر سعید صادقیه اهری

بهمن ۱۴۰۰

شماره پایان نامه:

۰۱۴۴

تقدیم به

پدر و مادر عزیز و مهربانم

به خاطر زحمات بی دریغشان که در سختی‌ها و دشواری‌های زندگی همواره
یاوری دلسوز و فداکار و پشتیبانی محکم و مطمئن برایم بوده‌اند.

تقدیم به همسرم

به پاس قدر دانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از
سلامت و امنیت و آرامش و آسایش برای من فراهم آورده است.

برادر انم همراهان همیشگی و پشتوانه‌های زندگی من ، که وجودشان مایه
دلگرمی من می باشد.

تقدیم به دختر دلبندم

امید بخش جانم، که آسایش او آرامش من است.

تشکر و قدردانی

سپاس بیکران از زحمات و راهنمایی های دلسوزانه استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر اعظمی که در طول تحصیل همواره راهنما و حامی بنده و تمامی دستیاران بوده و هستند.

سپاس فراوان از زحمات استاد گرانقدر آقای دکتر اناری که با سعه صدر در پیشبرد اجرای این مطالعه همواره نهایت همکاری را داشتند و همچنین از کادر محترم مرکز تصویر برداری ایشان سپاسگزارم.

صمیمانه از استادی بزرگوارم جناب آقای دکتر محمدی کبار و جناب آقای دکتر صادقیه اهری بابت راهنماییها و حمایت های ارزشمندشان در طی نگارش پایان نامه سپاسگزارم.

فهرست

صفحه

عنوان

فصل اول: مقدمه

- ۱-۱ اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق ۳
- ۱-۲ اهداف ۶
- ۱-۲-۱ هدف کلی: ۶
- ۱-۲-۲ اهداف اختصاصی: ۶
- ۱-۲-۳ فرضیات و سوالات تحقیق ۸
- ۱-۳ تعریف واژه‌های کلیدی: ۹

فصل دوم: بررسی متون

- ۲-۱ آرتریت روماتوئید ۱۱
- ۲-۱-۱ پیشینه بیماری ۱۳
- ۲-۱-۲ ساختمان ، عملکرد و متابولیسم بافت‌های پیوندی ۱۳
- ۲-۱-۳ آسیب شناسی آرتریت روماتوئید ۱۴
- ۲-۱-۴ عوامل ایجاد کننده آرتریت روماتوئید ۱۴
- ۲-۱-۴-۱ عامل ژنتیک ۱۴
- ۲-۱-۴-۲ عامل هورمونی ۱۵
- ۲-۱-۴-۳ عفونت های باکتریایی ۱۵

- ۱۶ ۲-۱-۴-۴ عوامل تغذیه ای
- ۱۷ ۲-۱-۴-۵ عوامل محیطی
- ۱۸ ۲-۱-۵ درمان
- ۲۱ ۲-۱-۵ روشهای تشخیص آزمایشگاهی
- ۲۴ ۲-۲- مطالعات مشابه

فصل سوم: مواد و روش کار

- ۲۹ ۳-۱ نوع، زمان و محیط مطالعه
- ۲۹ ۳-۲ جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه
- ۲۹ ۳-۳ روش گردآوری اطلاعات
- ۳۰ ۳-۴ معیار ورود
- ۳۰ ۳-۵ معیار خروج
- ۳۰ ۳-۶ ملاحظات اخلاقی
- ۳۰ ۳-۷ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
- ۳۱ ۳-۸ متغیر های مطالعه

فصل چهارم: نتایج

- ۳۳ ۴-۱ شروع اولین تظاهرات بیماری
- ۳۴ ۴-۲ ترکیب سنی بیماران
- ۳۵ ۴-۳ فراوانی جنسی بیماران دارای آرتریت روماتوئید زودرس و دیررس
- ۳۶ ۴-۴ تحصیلات بیماران
- ۳۷ ۴-۵ علایم بالینی بیماران

- ۳۹ ۴-۷- نمره دهی بر اساس شدت درد و علائم
- ۴۰ ۴-۸- یافته های سونوگرافی در بیماران
- ۴۲ ۴-۹- تنوسینوویت و تاندونیت در بیماران
- ۴۴ ۴-۱۰- مقایسه یافته های سونوگرافی در گروه های آرتريت روماتوئید دیررس و زودرس
- ۴۵ ۴-۱۱- پارامتر های خونی در گروه های آرتريت روماتوئید دیررس و زودرس

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ۴۸ ۵-۱- بحث
- ۵۳ ۵-۲- نتیجه گیری
- ۵۲ ۵-۳- محدودیت ها
- ۵۴ ۵-۴- پیشنهادات

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۴: علائم بالینی بیماران	۳۹
جدول ۲-۴: مقایسه نمره شدت درد و علائم بین دو گروه	۴۰
جدول ۳-۴: مقایسه یافته های سونوگرافی در بیماران مورد مطالعه	۴۰
جدول ۴-۴: فراوانی تنوسینوویت و تاندونیت در بیماران در مفصلهای وولار، دورسال و	
مچ دست در بیماران	۴۲
جدول ۵-۴: مقایسه کلی یافته های سونوگرافی	۴۴
جدول ۶-۴: مقایسه کلی یافته های سونوگرافی در گروه های آرتریت روماتوئید زودرس و	
دیررس	۴۴
جدول ۷-۴: مقایسه پارامتر های خونی در گروه های آرتریت روماتوئید دیررس و زودرس	
(آزمون تی مستقل)	۴۵
جدول ۸-۴: مقایسه پارامتر های خونی در گروه های آرتریت روماتوئید دیررس و زودرس	
(آزمون کای دو)	۴۶

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۳	نمودار ۱-۴: مقایسه بیماران از لحاظ شروع اولین تظاهرات بیماری
۳۴	نمودار ۲-۴: مقایسه سنی بیماران در گروه های مورد مطالعه
۳۵	نمودار ۳-۴: فراوانی بیماران مورد مطالعه به تفکیک جنس
۳۶	نمودار ۴-۴: پراکندگی بیماران از نظر تحصیلات بر حسب درصد
۳۷	نمودار ۵-۴: پراکندگی بیماران از نظر شغل بر حسب درصد

فهرست علايم اختصاری

RA: Rheumatoid arthritis

چکیده

بررسی یافته های سونوگرافی تنوسینوویت و تاندونیت در سطح دورسال دست بیماران ارتريت روماتوئيد زودرس و ديررس در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان امام خمینی اردبیل طی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

زمینه: آرتريت روماتوئيد يك بیماری التهابی مزمن است که بطور عمده مفاصل دست و پا را درگیر میکند. مشخصه ی اصلی آن التهاب پایدار و آسیب مفاصل است که باعث از دست رفتن عملکرد آنان میگردد.

هدف: این مطالعه با هدف بررسی یافته های سونوگرافی تنوسینوویت و تاندونیت در سطح دورسال دست بیماران ارتريت روماتوئيد زودرس و ديررس در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان امام خمینی اردبیل طی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ انجام گردید.

مواد و روش ها: در این مطالعه مقطعی بیماران مبتلا به آرتريت روماتوئيد که به درمانگاه روماتولوژی بیمارستان امام خمینی اردبیل طی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ مراجعه کرده بودند، وارد مطالعه شده و بر اساس مدت زمان تشخیص بیماری به دو گروه زودرس و ديررس تقسیم گردید. اطلاعات دموگرافیک بیماران، یافته های بالینی و آزمایشگاهی درچک لیست وارد شده، سپس بیماران تحت سونوگرافی دورسال دست قرار گرفته و یافته های سونوگرافی ثبت گردید. بعد از اتمام مطالعه داده های حاصل وارد نرم افزار شده و مورد ارزیابی آنالیزی قرار گرفت.

نتایج: شروع اولین تظاهرات بیماری در ۵۰٪ بیماران زیر ۱۲ ماه بود. ۸۵٪ بیماران زن بودند. میانگین سنی بیماران $13/16 \pm 47/24$ سال بود. سن بیماران دو گروه اختلاف آماری معنی داری با هم داشت ($p=0/03$). شایع ترین شکایت بیماران درد مفصل و شایع ترین مفصل درگیر، مفاصل انگشتان دست بود. پلی آرتريت شایع ترین شکل درگیری بود. میانگین نمره شدت درد آرتريت روماتوئید دیررس بالاتر بود. تاندونیت و تنوسینوویت در بیماران با آرتريت روماتوئید زودرس بیشتر مشاهده شد.

بحث و نتیجه گیری: طبق نتایج این مطالعه به نظر می رسد سونوگرافی ابزار مناسبی برای تشخیص تنوسینوویت و التهاب در مراحل ابتدایی بیماری می باشد و با در نظر گرفتن مزایای آن مانند غیر تهاجمی بودن، هزینه پایین و در دسترس بودن، می توان از آن برای شناسایی آسیب مفصلی در مراحل اولیه بیماری استفاده کرد.

واژه های کلیدی : آرتريت روماتوئید، تاندونیت، تنوسینوویت